

Akdeniz Üniversitesi
Dumlupınar Bulvarı
07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE

Akdeniz Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölümü

Sabun, Su ve Gerontoloji

Prof. Dr. phil. habil. İsmail Tufan

Hiçbir gerontoloğun, yani yaşlanma bilimcisinin politikadan uzakta durma lüksü olmaz. Çünkü yaşlanma bugün öncelikle politik bir sorundur. Sadece biyolojik-tıbbi veya psikolojik bir mesele değildir. Ayrıca yaşlanmanın biyolojik-tıbbi boyutu zaten her zaman politik bir konudur. Bu yüzden sağlık politikalarından bahsediyoruz. Bugün buna “yaşlılık politikaları” da eklenmiştir (Schulz-Nieswand, 2006).

Gerontoloji kitaplarında, sadece psikolojik yaşlanma üzerine bile olsa, bugün yaşlılığın politika ile bağlantılarına atıfta bulunulmadan geçilmez. Almanya'nın tanınmış gerontopsikologları arasında yer alan Kruse gibi gerontologlar bugün, “yaşlıların bireysel sorumluluğu” kavramını dile getiriyorsa, elbette bununla sadece günlük yaşamda üstlenilen sorumluluğu kastetmiyorlar. Aksine “kuşaklar arası sorumluluk” kavramına direkt atıfta bulunarak, yaşlı ve genç kuşaklar arasındaki karşılıklı sorumlulukları hatırlatmaya çalışıyorlar.

Yaşlıların toplam nüfusta sürekli artan oranı ve sayısı, yaşlılık ve siyaset arasındaki ilişkinin en önemli göstergesidir. Özellikle bu bağlamda “seçmen” kavramını hatırlarsak, yaşlılık ve siyaset ilişkisi kendiliğinden anlaşılır. Türkiye’de artık 65 ve üzeri yaş kuşağı, aşağı yukarı %10'luk oranıyla siyasi seçmen olarak önemli bir güç haline gelmiştir ve bu gücü gitgide artacaktır. Çünkü bütün demografik göstergeler, yaşlı nüfusun artamaya devam edeceğine işaret ediyor (Tufan, 2016, 2016).

Yaşlılık bugün sosyal politikaların, sağlık politikalarının, çalışma politikalarının ve hatta eğitim politikalarının içinde yer almaktadır. Eğer politikadan arınmış bir gerontoloji hayal edenler varsa, bu hayallerini ya terk etmelidir ya da kendine başka bir meslek seçmelidir.

Yaşlılığın ekonomik, tıbbi, geragojik (yaşlı eğitimi) ve istihdam boyutları ülkemizin de artık en önemli politik konuları arasında yer almaktadır. Her ne kadar bu şekilde ifade edilmese de, yaşlı seçmeni görmezden gelebilecek bir siyasi aktöre rastlamak imkansızdır. En azından seçimlerde yaşlıları hatırlamayı ihmal etmediklerini veya edemeyeceklerini anladıklarını görmekteyiz. Genelde “emekli” dedikleri, aslında diyemedikleri “yaşlılardır”. Yaşlı demekten çekindikleri için sürekli emeklilerden söz ediyorlar. Ne yazık ki gerontolojiye gönül verenlere de sirayet eden bu anlayıştan ortaya **suya sabuna dokunmayan gerontoloji** ortaya çıkmıştır. Bunun yanlışlığına sadece dikkat çekebilirim, ama kimsenin zihniyetini değiştirmeye muktedir değilim.

Emeklilikte yaşa takılanlar, güncel bir gerontolojik konu olmasına rağmen, gerontolojinin konuları arasına girememiş olması sadece üzücü değil, aynı zamanda gerontoloji açısından düşündürücüdür. **Bakım politikasına değinmeden, yaşlılıkta bakıma muhtaçlık** alınamaz.

Akdeniz Üniversitesi
Dumlupınar Bulvarı
07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE

Akdeniz Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölümü

Aynı şekilde yoksulluktan şikâyet ederken, yaşlılıkta yoksulluğa değinmeden gerontoloji alanında çalışılmaz. **Eğitim politikalarına değinirken eğitim politikalarında yaşlı eğitime yer vermeden,** gerontolojide başarılı çalışmalar yapılamaz. Gerontoloji bugün, istesek de istemesek de, sosyal politik konulara el atmak, araştırmak ve öneriler ortaya koymak zorundadır. Jasper'ın dediği gibi “gerontolojinin görevi, toplumu ve politikayı geleceğe hazırlamaktır”. Demografik yaşlanma sürecinde hızla ilerleyen ülkemizde bunun hatırlanmasında büyük fayda vardır. Biz de dile getirdiğimiz bu sorunları nefesimiz yettiği sürece dile getirmeye, zihinsel gücümüz yettiği müddetçe de yazmaya devam edeceğiz...